

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Медична наука-2010»**

(Полтава, 16-17 грудня 2010 року)

Проніна О. М., Сербін С. І.	123
ТОПОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІМФАТИЧНИХ СУДИН ЛОБНОЇ ПАЗУХИ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ	
Ситнікова В. О., Смишляєва Д. М.	124
МОРФОЛОГІЯ ПЛАЦЕНТ ПРИ БАГАТОПЛІДНІЙ ВАГІТНОСТІ РІЗНОГО ГЕНЕЗУ	
Соколов Д. А., Ильичева В. Н.	125
АРХИ- И ПАЛЕОКОРТИКАЛЬНЫЕ ФОРМАЦИИ ГОЛОВНОГО МОЗГА ПРИ ОСТРОМ ЛУЧЕВОМ ВОЗДЕЙСТВИИ	
Соловійова Н.В., Богданов О.В., Коваленко О.В., Сорокін Б.В., Стасюк О.А., Фартушна А.М.	126
АНТАГОНІСТИЧНА ТА СИНЕРГІЧНА ДІЯ ОКСИДУ АЗОТУ, ЯКИЙ УТВОРЮЄТЬСЯ З РІЗНИХ ДЖЕРЕЛ, ЗА УМОВ МОДЕЛЮВАННЯ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ	
Солтис П.В., Важнича О.М.	127
ВПЛИВ ТРОФІЧНОАКТИВНИХ ПЕПТИДІВ НЕОКОРТЕКСУ НА АКТИВНІСТЬ МІКРОФАГІВ ПРИ СТРЕСІ	
Стецюк О.О., Селькіна Г.Б.	127
ВПЛИВ ПІДСКІРНОЇ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ КРІОКОНСЕРВОВАНОЇ ПЛАЦЕНТИ НА МЦР СІТКІВКИ НА ТЛІ ГОСТРОГО РЕТИНІТУ У ЩУРІВ	
Табачнюк Н.В., Олійник І.Ю.	128
ПРОБЛЕМИ ГІСТОЛОГІЧНОЇ ЕМБРІОЛОГІЇ ТА СТОМАТОЛОГІЯ	
Храпай Х.В., Храпай О.В.	129
ГОЛОВНІ ПОЛОЖЕННЯ РЕГУЛЮВАННЯ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ЛІКІВ В УКРАЇНІ	
Шулятнікова Т.В.	130
УЛЬТРАСТРУКТУРА КРОВЕНОСНИХ КАПИЛЛЯРОВ В «КРИТИЧЕСКИХ ЗОНАХ» ИШЕМИИ ГОЛОВНОГО МОЗГА В ЭКСПЕРИМЕНТЕ	
Черкасова Ю.Б., Логачева В.В.	131
ПОСТРАДИАЦИОННЫЙ ОТВЕТ ЩИТОВИДНОЙ ЖЕЛЕЗЫ НА	
Шульга Л.І.	132
РАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ПІДХОДУ ДО ОБГРУНТУВАННЯ КІЛЬКІСНОГО ВМІСТУ ЛІКАРСЬКОЇ СИРОВИНИ ПРЕПАРАТУ ДЛЯ СТОМАТОЛОГІЇ	
Якушко О.С.	132
ЗМІНИ НЕРВОВИХ ВОЛОКОН ЗОРОВОГО НЕРВА ЩУРА ПРИ ГОСТРОМУ АСЕПТИЧНОМУ НЕВРИТІ ТА ЇХ КОРЕКЦІЯ ТРАСПЛАНТАЦІЄЮ КРІОКОНСЕРВОВАНОЇ ПЛАЦЕНТИ	
Проскурякова Е. Е.	133
МОРФОФУНКЦИОНАЛЬНОЕ СОСТОЯНИЕ МИКРОЦИРКУЛЯТОРНОГО РУСЛА ОРГАНОВ ПИЩЕВАРИТЕЛЬНОЙ И ЭНДОКРИННОЙ СИСТЕМ В ДИНАМИКЕ НАБЛЮДЕНИЯ ПОСЛЕ ОДНОКРАТНОГО ПЕРОРАЛЬНОГО ВОЗДЕЙСТВИЯ ОБЕДНЕННОГО УРАНА	

ГУМАНІТАРНІ ПРОБЛЕМИ МЕДИЦИНИ ТА ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Бугримов Д. Ю., Семёнов С. Н., Соколов Д. А., Насонова Н. А., Набродов Г. М.	135
КОМПЕТЕНТНОСТНЫЙ ПОДХОД К ПОДГОТОВКЕ ВРАЧА-СПЕЦИАЛИСТА КАК ОСНОВНОЙ ПРИНЦИП РАБОТЫ СО СТУДЕНТАМИ I-II КУРСОВ МЕДИЦИНСКИХ ВУЗОВ РОССИИ	
Гавкалюк М. І., Соколова Л. В.	136
СОЦІОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ЦЕЛЮЛІТУ НА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ЖІНОК	
Гасєвський С.О., Гопко О.Ф., Ткаченко М.В.	136
ВИКОРИСТАННЯМ ПОШУКОВИХ ІНТЕРНЕТ-СИСТЕМ В ПЕДАГОГІЧНИХ СЦЕНАРІЯХ НА ЕТАПІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	
Глушко К.О.	137
ПЕРІОД СТУДЕНЧЕСТВА В ПАРАДИГМЕ КРЕАТИВНОГО САМОРАЗВИТИЯ	
Дубина В.А.	137
ДИСТАНЦИОННОЕ ОБУЧЕНИЕ НА КАФЕДРЕ ПОСЛЕДИПЛОМНОГО ОБРАЗОВАНИЯ ВРАЧЕЙ-СТОМАТОЛОГОВ.	
Зінченко Н.О.	138
ПОЛІТИЧНЕ ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА.	
Золотарьова Р.Л.	139
КРОСКУЛЬТУРНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ ПОЛІМОВНОЇ ГРАМОТНОСТІ У СТУДЕНТІВ -МЕДИКІВ	
Лобач Н.В. Ткаченко Ю.П. Тронь Н.В.	140
СУЧАСНЕ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ, ЙОГО СКЛАДОВІ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	
Коваленко К.Г.	142
МІСЦЕ АД'ЕКТИВНИХ ЛЕКСИЧНИХ ОДИНИЦЬ ВТОРИННОЇ НОМІНАЦІЇ У СИСТЕМІ СЛОВОТВОРУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	
Козицька Т.В. , Храпай О.В., Божко О.Г.	142
МОНІТОРИНГ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	
Коньков Д.Г., Чайка Г.В., Тихолаз В.О., Назарова О.С, Конькова В.Д.	143
ВПРОВАДЖЕННЯ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАННЯ	
Однокоз О. В., Іванченко Д. Г., Александрова К. В.	145
ВПРОВАДЖЕННЯ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ У ВИКЛАДАННЯ БІОХІМІЇ СТУДЕНТАМ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «СТОМАТОЛОГІЯ» У ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	

высвобождения тиреоидных гормонов, что проявлялось повышением высоты тироцитов, усилением гормонообразования при сниженной активности щелочной фосфатазы и общего числа тучных клеток. Возрастание числа активных тучных клеток не компенсировало десинхронизацию процессов, что, видимо, связано с развитием неопластических реакций.

УДК: 615.242:615.32

Шульга Л.І.

РАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ПІДХОДУ ДО ОБГРУНТУВАННЯ КІЛЬКІСНОГО ВМІСТУ ЛІКАРСЬКОЇ СИРОВИНИ ПРЕПАРАТУ ДЛЯ СТОМАТОЛОГІЇ

Національний фармацевтичний університет, м. Харків,

Фітотерапія й сьогодні є невід'ємною частиною клінічної медицини. Людство здавна звертає увагу на переваги препаратів рослинного походження: біологічно активні сполуки їх складу органічно поєднані; кожна рослина має властивий їй спектр лікувально-профілактичних ефектів; фітозасоби виявляють м'яку терапевтичну дію, їх можливо призначати у педіатричній та геронтологічній практиці завдяки безпечності тривалого використання та мінімізації побічного впливу. Проте, на жаль, асортимент стоматологічних фітотерапевтичних засобів для консервативного лікування запалень пародонту на вітчизняному фармацевтичному ринку обмежений. Тому створення нових препаратів на основі лікарської рослинної сировини для терапевтичної стоматології залишається актуальним.

Ефективними та зручними у використанні є стоматологічні рідкі лікарські препарати, які чинять протизапальну, антимікробну, фунгіцидну, в'язучу, регенеруючу дію на тканини пародонту і які можливо використовувати для полоскань, зрошень та інстиляцій у ясенні кишени.

Як перспективні об'єкти для створення таких фітозасобів нами обрана наступна лікарська рослинна сировина, яка використовується у медичній практиці, зокрема у стоматологічній: кореневища айру тростинового (*Rhizomata Acori salami*), кореневища з коренями родовика лікарського (*Rhizomata cum radicibus Sanguisorbae officinalis*), корені солодки голої (*Radices Glycyrrhizae glabrae*).

Раціоналізація підходу до розробки складу нового препарату дозволить обґрунтувати кількісний вміст лікарської сировини в препараті для стоматології.

З цією метою було виготовлено настойки з кожної лікарської рослинної сировини на 40% та 70% спирті етиловому та заплановане мікробіологічне дослідження щодо визначення мікробоцидної та фунгіцидної активності експериментальних зразків.

Оцінку антибактеріальної активності досліджуваних настоек кореневища айру тростинового, кореневища з коренями родовика лікарського та коренів солодки голої проводили в досліді *in vitro* загальноприйнятим в мікробіологічній практиці методом дифузії в агар у модифікації колодязів.

Відомо, що для проведення ефективного лікування необхідно враховувати видовий спектр мікроорганізмів, які вегетують в пародонтальних кишнях. Проте, більшість сучасних поколінь препаратів з антимікробними властивостями не володіють фунгіцидною дією, а саме дріжджові гриби роду *Candida* є одним з найбільш характерних представників пародонтопатогенної мікрофлори. Отже, як тест-культури для проведення мікробіологічних досліджень були використані штами *S. aureus* ATCC 25923 та *C. albicans* ATCC 885-653.

На підставі проведеного мікробіологічного вивчення встановлено, що всі експериментальні зразки мають антимікробну активність по відношенню до *S. aureus*. Також відмічено, що настойки кореневища з коренями родовика лікарського виявляють значну фунгіцидну активність, про що свідчать найбільші зони затримки росту тест-штаму *C. albicans*.

Проведені дослідження довели відсутність суттєвого впливу концентрації розчинника на рівень протимікробної і протигрибової активності відповідних зразків.

Проаналізувавши одержані експериментальні дані виготовлено та досліджуються 10 композицій комбінованих настоек на основі поєднання представників лікарської сировини: кореневища айру тростинового, кореневища з коренями родовика лікарського та коренів солодки голої з урахуванням вмісту біологічно активних речовин їх складу та антимікробного потенціалу вищенаведеного вивчення.

УДК: [611.843:616-002]-092.9:611.013.85-089.843

Якушко О.С.

ЗМІНИ НЕРВОВИХ ВОЛОКОН ЗОРОВОГО НЕРВА ЩУРА ПРИ ГОСТРОМУ АСЕПТИЧНОМУ НЕВРИТІ ТА ЇХ КОРЕКЦІЯ ТРАСПЛАНТАЦІЄЮ КРІОКОНСЕРВОВАНОЇ ПЛАЦЕНТИ

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

На підставі комплексних наукових досліджень встановлений позитивний вплив кріоконсервованої плаценти на перебіг запальних процесів.

Метою дослідження було вивчення корегуючого впливу кріоконсервованої плаценти на стан нервових волокон зорового нерва при гострому асептичному запаленні.

Дослідження було проведене на 100 статевозрілих щурах лінії «Вістар». Тварини були поділені на три групи: I група (10 тварин) – інтактні, II – 45 тваринам одноразово внутрішньоочередово був уведений розчин λ -карагінену, III група – 45 тваринам на тлі гострого асептичного неврити було одноразово трансплантовано кріоконсервовану плаценту. Евтаназія тварин проводилась на 1, 2, 3, 5, 7, 10, 14, 21 та 30 добу дослідження. Зорові нерви тварин заключали в ЕПОН – 812. Напівтонкі зрізи вивчали у світловому мікроскопі.

Встановлено, що при гострому асептичному невриті з 1-ої по 5-у добу поступово збільшувалась площа поперечного перерізу нервових волокон, максимально на 5-у добу (в 3 рази, $p < 0,001$). В цей термін волокна були овальної форми, набряклі, мієлінова оболонка потоншена. 7-21-а доба характеризувалась поступовим зменшенням набряку та відновленням площі поперечного перерізу. На 30-у добу нервові волокна були оточені оптично світлими вакуолями, утвореними накопиченням набрякової рідини. Трансплантація кріоконсервованої плаценти виступила як протектор для нервових волокон зорового нерва. Це підтверджувалось тим, що площа поперечного перерізу зросла лише на 3-у добу в 1,4 рази у порівнянні з інтактом ($p < 0,05$). Зміни у нервових волокон мали зворотній характер. На 30-у добу структура нервових волокон не відрізнялась від інтактної групи.

УДК:611.3+616.43/.47]:546.791

Проскуракова Е. Е.

МОРФОФУНКЦИОНАЛЬНОЕ СОСТОЯНИЕ МИКРОЦИРКУЛЯТОРНОГО РУСЛА ОРГАНОВ ПИЩЕВАРИТЕЛЬНОЙ И ЭНДОКРИННОЙ СИСТЕМ В ДИНАМИКЕ НАБЛЮДЕНИЯ ПОСЛЕ ОДНОКРАТНОГО ПЕРОРАЛЬНОГО ВОЗДЕЙСТВИЯ ОБЕДНЕННОГО УРАНА

ГОУ ВПО «Воронежская государственная медицинская академия им. Н.Н. Бурденко» Министерства здравоохранения и социального развития РФ, г. Воронеж, Россия

Во всех объектах биосферы: почве, воде, воздухе, минералах, живых организмах содержатся в естественной форме природные радионуклиды, одним из которых является уран 238. Причинная значимость эффектов облучения обеднённого урана (ОУ) не установлена, но сказывается на состоянии здоровья людей, проживающих в зонах вооружённого конфликта, попадая в организм вместе с водой в виде оксида, образующегося при взрывах снарядов. Острая урановая интоксикация характеризуется политропным действием на различные системы и механизмы действия его соединений весьма разнообразен. (Головко А.И. и др., 2000; Белоус Д.А., 2004; Кулиева Г.А., 2004; Гребенюк А.Н. и др., 2009). Неповрежденная слизистая оболочка тонкой кишки является первым барьером при токсических поражениях. По мощности ферментативных систем детоксикации, печень является вторым крупным барьером на пути чужеродных и токсических веществ из просвета кишки во внутреннюю среду организма (Комарова Д.В. и др., 1999; Мишнев О.Д. и др., 2003; Зайчик А.Ш. и др., 2005; Ивашкин В.Т. и др., 2007). Между тем, выявление и обобщение закономерностей, определяющих метаболический статус органов пищеварительной и эндокринной систем необходимо для раскрытия механизмов патологического процесса, возникающего в ответ на однократное пероральное введение водного раствора ОУ в хронодинамике сроков наблюдения, что и обуславливает цели и задачи данного исследования.

Материалы и методы. Экспериментальная модель представлена белыми половозрелыми беспородными крысами-самцами с начальным возрастом 4 месяца. В соответствии с планом эксперимента, животные были разделены на шесть групп: экспериментальные группы с временными параметрами 1; 3 и 6 мес после однократного перорального поступления водного раствора смешанного оксида ОУ в дозе 0,1 мг на 100 г массы животного, которым соответствовали три возрастные группы контроля 5; 7 и 10 мес.

Фрагменты органов замораживали с формированием блоков таким образом, чтобы на одном предметном стекле был контрольный и экспериментальный материал, и заливали в Killik. Изготавливали криостатные срезы для проведения гистохимической реакции на щелочную фосфатазу (ЩФ), определяющей процессы транспорта в периацинарных капиллярах околоушной слюнной железы; в энтероцитах и колоноцитах эпителия тощей и толстой кишок; в холангиолах ацинарной дольки печени; в системе «капилляр-тироцит», «капилляр-кортикоцит». Качественную и количественную характеристику микрообъектов органов проводили от каждого животного с использованием бинокулярного микроскопа OPTIKA Serie DM-15&20.

Результаты собственных исследований. В экспериментальных группах было использовано большое количество животных с достаточным представительством морфологических критериев. Чтобы исключить причину случайных явлений использован дополнительный статистический метод – кластерный анализ по иерархическому и итеративному алгоритму среднесвязывающих. Показатели средних значений кластеров определили степень их близости с контролем и между собой, а также количественное распределение животных по морфоэнзиматическим критериям внутри кластера.

У контрольных животных с возрастом выявлены незначительные изменения гистоэнзимологических показателей в эпителии слизистой оболочки тощей кишки с тенденцией к снижению активности. В эксперименте был значительный разброс средних значений в кластерах. Показатели активности ЩФ щеточной каемки энтероцитов в кластере I снижались спустя 6 мес от начала эксперимента с предшествующим возрастанием спустя 1 и 3 мес. В кластерах II и III наблюдалось повышение активности ЩФ по всем срокам эксперимента относительно контроля. В толстой кишке контрольных животных наблюдалось возрастное снижение активности ЩФ. Показатели ЩФ стенки капиллярного русла в кластере I были снижены относительно контроля спустя 1 и 3 мес, а к завершению эксперимента – нормализовались. В кластере II активность ЩФ повышалась спустя 1 и 3 мес, а в